

ЮВІЛЕЙНІ ДАТИ

До 50-річчя з дня народження П. Г. Богача

Нещодавно минуло 50 років з дня народження і 30-річчя наукової, педагогічної і громадської діяльності доктора біологічних наук, професора П. Г. Богача.

Петро Григорович Богач пройшов славний шлях від вчителя середньої школи і старшого лаборанта з фізіології до відомого вченого, спеціаліста в галузі фізіології травлення і проміжного мозку. П. Г. Богач є автором 150 наукових праць. Його монографія «Механізми нервової регуляції моторної функції тонкого кишечника» і робота «Природа і фізіологічне значення періодичної діяльності травного тракту» відзначені премією ім. К. М. Бикова Академії наук СРСР за 1967 рік.

П. Г. Богач збагатив фізіологічну науку рядом цікавих досліджень, зокрема в галузі біомеханіки і механізмів регуляції моторної функції травного тракту та ролі структур підкорки і старої кори (гіпоталамус, лімбічна система (в регуляції вегетативних функцій організму, головним чином функцій травного апарата. В останні роки П. Г. Богач розгорнув також важливі дослідження з біофізики м'язового скорочення і математичного моделювання біологічних процесів.

Значним внеском у фізіологію травлення є відкриття П. Г. Богачем датчиків ритму кишкових скорочень, періодики стравоходу і кількох раніш невідомих рефлексів травного тракту з детальним аналізом їх нервово-гуморальних шляхів. Багаторічні дослідження моторної функції травного апарата дозволили П. Г. Богачу сформулювати основний закон рефлекторної регуляції моторної діяльності шлунково-кишкового тракту. Виявлена участь блукаючих нервів у розповсюдженні перистальтичних хвиль шлунка.

Широко відомі праці проф. П. Г. Богача, присвячені вивченню ролі гіпоталамуса і лімбічної системи в регуляції моторної, секреторної і всмоктувальної функцій травної системи. Разом з його співробітником А. Ф. Косенком ним розроблена принципово нова методика вживлення електродів у гіпоталамічну ділянку головного мозку, яка дозволила широко вивчити роль гіпоталамуса в регуляції вегетативних функцій організму в умовах хронічного експерименту. П. Г. Богач вперше встановив участь гіпоталамуса в регуляції секреторної діяльності підшлункової залози і виходу жовчі в кишки, детально з'ясував участь різних відділів гіпоталамуса в регуляції моторної і секреторної діяльності травного тракту. Встановлена участь термо-, осмо- і глюкорецепторів гіпоталамуса в регуляції споживання їжі та участь термо- і осмо-рецепторів у регуляції споживання води. Вперше виявлена участь гіпоталамуса в регуляції ендогенного живлення і періодичної діяльності травного тракту.

П. Г. Богач є вмілим організатором наукових досліджень, який багато зробив для розквіту фізіологічної науки в Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка на Україні. Під його керівництвом невеликий Науково-дослідний інститут фізіології Університету перетворився в широко відомий науковий центр. Він неодноразово брав участь у міжнародних фізіологічних конгресах і наукових конференціях. За угодами про обмін діячами науки і культури з зарубіжними країнами П. Г. Богач з успіхом читав лекції в університетах США і Чехословаччини.

П. Г. Богач у Київському університеті організував кафедру біофізики і успішно керує її науковою і педагогічною роботою.

Чудовий вихователь наукових кадрів, Петро Григорович підготував 16 кандидатів наук. Два його учні подали до захисту докторські дисертації. Він завжди знаходить час для допомоги своїм учням і співробітникам в постановці дослідів, застосуванні прогресивних методичних прийомів тощо.

Багато сил і енергії П. Г. Богач вклав в організацію і проведення наукових конференцій і нарад, бере активну участь в роботі всесоюзних і республіканських з'їздів. Він організатор і керівник кількох всесоюзних симпозіумів. Петро Григорович — заступник голови Київського відділу фізіологічного товариства ім. І. П. Павлова, член Наукової ради по комплексній проблемі «Фізіологія людини і тварин» АН СРСР, заступник голови Української секції цієї Наукової ради. Велику громадську роботу П. Г. Богач веде і в стінах Київського університету.

В роки Великої Вітчизняної війни Петро Григорович брав участь у бойових діях на фронтах. Його ратні заслуги відзначені бойовими орденами і медалями.

Побажаємо ж шановному ювіляру довгих років життя, міцного здоров'я і нових творчих успіхів на славу радянської науки.

Група співробітників і учнів